

آستارا همچنان گرفتار گره‌های تجاری

بندر آستارا با وجود قرار گرفتن در یکی از مهم‌ترین مسیرهای تجاری ایران با قفزار و برخورداری از ظرفیت‌های بندری، ریلی و جاده‌ای، همچنان با مجموعه‌ای از موانع زیرساختی و مدیریتی دست و پنجه نرم می‌کند.

➔ ۲

ارس در مسیر توسعه تجارت و گردشگری

➔ ۴

تجارت جهانی

شماره: ۲۱۷

دوشنبه ۱۴۰۵/۰۷/۰۶

www.Tejarate.ir info@Tejarate.cc

سال هفتم/ ۴ صفحه/ قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

آمادگی کیش برای مات کردن النینو!

➔ ۲

۴ بار مرخصی ۱۵ روزه برای پلاک موقت منطقه آزاد انزلی

تجارت جهانی: امکان استفاده از مرخصی تردد برای خودروهای دارای پلاک موقت مناطق آزاد فراهم شده است و مالکان این خودروها می‌توانند پس از مراجعه به مرکز شماره گذاری و انجام فرآیند قانونی، در طول سال از چهار نوبت مرخصی ۱۵ روزه برای تردد خارج از محدوده مجاز استفاده کنند. این یعنی مجموعاً ۶۰ روز در سال امکان تردد خارج از محدوده تعیین شده برای این خودروها وجود خواهد داشت.

بر اساس اطلاع‌رسانی سازمان منطقه آزاد انزلی، دریافت مجوز مرخصی از طریق مرکز شماره گذاری خودرو انجام می‌شود و هر نوبت مرخصی حداکثر ۱۵ روز خواهد بود. در نتیجه، مالک می‌تواند با برنامهریزی در چهار مقطع مختلف سال، از امکان خروج موقت خودرو از محدوده مجاز تردد استفاده کند.

این تغییر از آن جهت اهمیت دارد که امکان استفاده از خودرو را برای مالکان آن در خارج از محدوده منطقه آزاد، منظم‌تر و قابل برنامه‌ریزی‌تر می‌کند. تقسیم سقف ۶۰ روزه به چهار دوره ۱۵ روزه، در مقایسه با ساختار پیشین دو دوره ۳۰ روزه، انعطاف بیشتری برای افرادی ایجاد می‌کند که نیاز آنها به خروج خودرو از منطقه در مقاطع کوتاه‌تر و در زمان‌های مختلف سال اتفاق می‌افتد. جانشین رئیس پلیس راهور نیز پیش‌تر اعلام کرده بود که این تغییر با استقبال شهروندان مواجه شده است.

سرمایه‌گذاری در یک منطقه ویژه اقتصاد عمان (دقم) به رقم ۲۲ میلیارد دلار رسید!

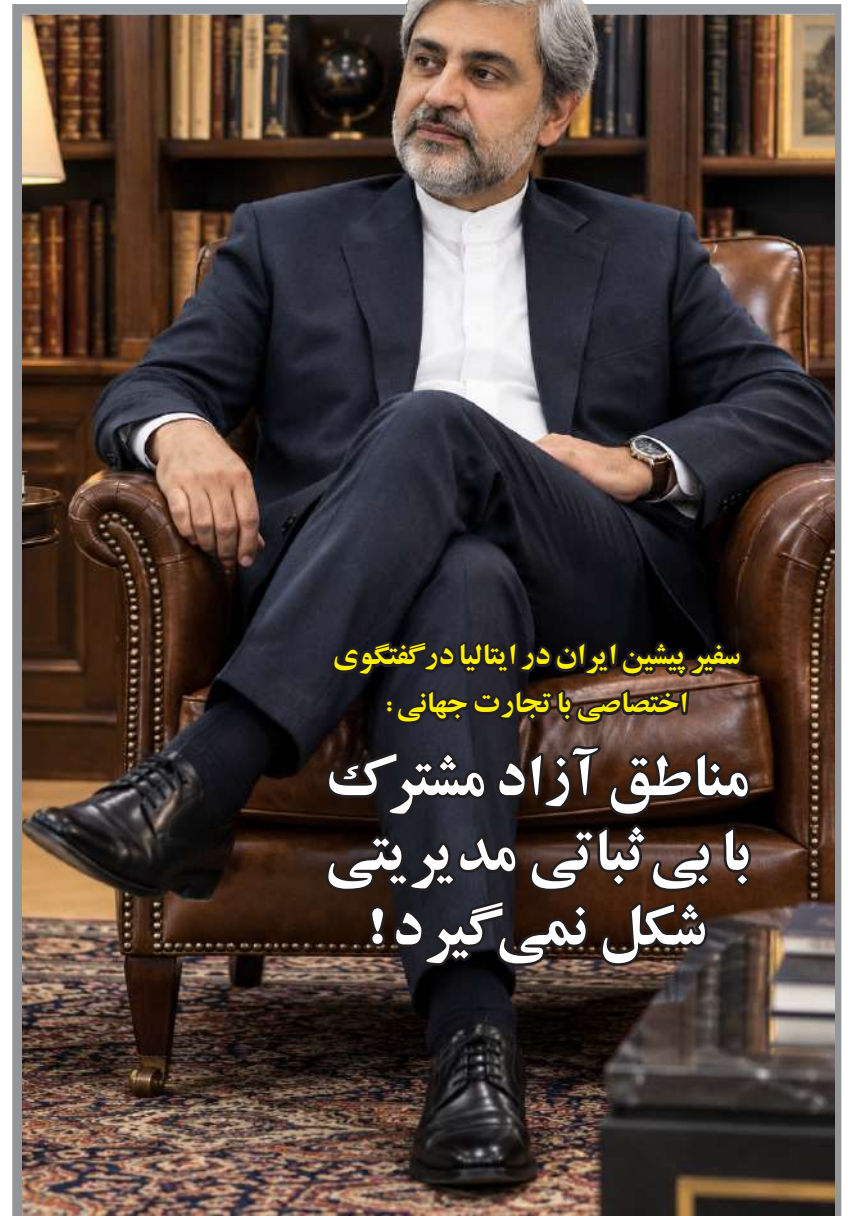
تجارت جهانی / نرگس گودرزی: تا پایان ماه ژوئن، مجموع سرمایه‌گذاری‌های متعهدشده در منطقه اقتصادی ویژه دقم به ۸۸۱۸ میلیارد ریال عمانی رسیده است. با توجه به نرخ ثابت ریال عمان، این رقم معادل حدود ۲۲.۹ میلیارد دلار است.

خبرگزاری عمان این رقم را در هفته جاری منتشر کرد و روزنامه Times of Oman نیز روز چهارشنبه آن را به چاپ رساند. وبسایت وزارت امور خارجه عمان هم در روز ۲۳ سپتامبر، یعنی همزمان با بازدید سلطان هیثم بن طارق از منطقه، همین رقم انباشته را منتشر کرد.

قیس بن محمد الیوسف، رئیس سازمان عمومی مناطق ویژه اقتصادی و مناطق آزاد عمان، به خبرگزاری عمان گفت که مجموع سرمایه‌گذاری‌های متعهدشده در سال ۲۰۲۱ برابر با ۳۶۵۰ میلیارد ریال بوده است. بر این اساس، میزان سرمایه‌گذاری متعهدشده از آن زمان تاکنون ۱۴۱ درصد افزایش یافته است. وزارت امور خارجه عمان نیز اعلام کرد که سرمایه‌گذاری در دقم در حال نزدیک شدن به مرز ۹ میلیارد ریال است.

الیوسف این افزایش را به زیرساخت‌هایی که طی پنج سال گذشته ایجاد شده، بسته مشوق‌های سرمایه‌گذاری و آنچه وی «فضای آسان‌تر برای سرمایه‌گذاران» توصیف کرد نسبت داد.

او همچنین آمار عملکرد بندر دقم در فاصله سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵ را ارائه کرد. بر اساس این آمار، میزان جابه‌جایی بار از طریق دقم ۵۶۶ درصد افزایش یافته، حمل محموله‌های فله خشک ۳۸۸ درصد رشد کرده و جابه‌جایی محموله‌های رول‌آن/رول‌آف (Ro-Ro) نیز ۸.۲ درصد افزایش داشته است.

سفیر پیشین ایران در ایتالیا در گفتگوی اختصاصی با تجارت جهانی:

مناطق آزاد مشترک با بی‌ثباتی مدیریتی شکل نمی‌گیرد!

شعاع تردد خودروهای مناطق آزاد تا کجاست؟

تجارت جهانی: رئیس کل گمرک اعلام کرد تردد خودروهای مناطق آزاد باید صرفاً در محدوده‌ای انجام شود که به صورت فنس کشی شده مشخص شده و به تأیید گمرک رسیده باشد.

به گزارش تجارت جهانی، بر اساس رویکرد فعلی گمرک، در مناطق آزاد جدید، خودروهای دارای مجوز تردد در منطقه آزاد، حق خروج از محدوده فنس کشی شده را ندارند و نمی‌توانند با استفاده از این مجوز در سطح شهرستان، استان یا مناطق همجوار تردد کنند. بر این اساس، محدوده مجاز تردد خودروهای مناطق آزاد، همان محدوده‌ای است که به عنوان قلمرو منطقه آزاد مشخص شده و مرز فیزیکی آن نیز به تأیید گمرک رسیده است. بنابراین، صرف قرار گرفتن یک شهر، شهرستان یا مجموعه‌ای از اراضی در محدوده

جغرافیایی مرتبط با طرح منطقه آزاد، به معنای مجاز بودن تردد خودروهای منطقه آزاد در خارج از محدوده فنس کشی شده نیست.

جابه جایی مسافران کیش

فرودگاه بین‌المللی کیش از ۲۸ شهریور تا ۳ مهر ۱۴۰۵ با پرواز (۷۶ ورودی و ۷۵ خروجی) ۱۷ هزار و ۹۴۴ مسافر جابه‌جا کرد. ۸۵۳۰ نفر وارد و ۹۴۱۴ نفر از جزیره خارج شدند. کیش ایر با ۵۱ پرواز بیشترین سهم را داشت و شرکت‌هایی مانند ایران ایر تور، زاگرس و سپهران نیز مشارکت کردند.

تمدید تور رایگان ارس گردی

تور رایگان ارس گردی منطقه آزاد ارس همزمان با هفته گردشگری تادهم مهر ماه تمدید شد.

این تور در دو نوبت صبح (ساعت ۱۱ از ایستگاه راه‌آهن جلفا) و عصر (ساعت ۱۸ از میدان ژئوپارک) برگزار می‌شود و امکان بازدید از جاذبه‌های تاریخی و طبیعی منطقه را برای گردشگران فراهم می‌کند.

نبض تجارت

سرمایه خارجی؛ فاصله مجوز تا واقعیت

در حالی که اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۵ شاهد رشد ۶ درصدی سرمایه گذاری مستقیم خارجی و رسیدن آن به حدود ۱٫۶ تریلیون دلار بوده، وضعیت جذب سرمایه خارجی در ایران همچنان با موانع جدی مواجه است؛ تناقضی که نشان می دهد صرف صدور مجوز و اعلام ارقام سرمایه گذاری، بدون ایجاد ثبات اقتصادی و امکان انتقال واقعی سرمایه، نمی تواند به معنای جذب سرمایه باشد.

سرمایه گذاری خارجی در شرایطی برای اقتصاد ایران اهمیت بیشتری پیدا کرده که کشور با محدودیت های مالی، تحریم، نوسان ارزی و نااطمینانی سیاسی و اقتصادی مواجه است. آخرین گزارش های رسمی و رسانه ای نیز تصویری دو گانه ارائه می کنند؛ از یک سو، در ماه های ابتدایی سال ۱۴۰۵ مجوز های متعددی برای سرمایه گذاری خارجی صادر شده و از سوی دیگر، گزارش هایی از توقف عملی ورود سرمایه جدید حکایت دارد.

بر اساس اعلام سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران که در خرداد ماه منتشر شد، در دو جلسه نخست هیأت سرمایه گذاری خارجی در سال ۱۴۰۵، مجموعاً ۹۰ درخواست با ارزش مصوب ۶۱۷ میلیون دلار تصویب شده بود. در میان این طرح ها، پروژه هایی در حوزه انرژی های تجدید پذیر، نیروگاه خورشیدی، دارو، غذا، حمل و نقل ریلی و دریایی و بخش های صنعتی دیده می شد.

اما مسئله اساسی اینجاست که تصویب سرمایه گذاری با ورود سرمایه تفاوت دارد. یک مجوز چند صد میلیون دلاری زمانی ارزش اقتصادی واقعی پیدا می کند که سرمایه وارد کشور شود، پروژه آغاز به کار کند، اشتغال ایجاد شود و سرمایه گذار بتواند سود و اصل سرمایه خود را در چارچوبی قابل پیش بینی مدیریت کند.

گزارشی در شهریور ماه به نقل از معاون وزارت صنعت، معدن و تجارت، از نبود سرمایه گذاری خارجی جدید در سال جاری خبر داد و تحریم ها و محدودیت های موجود را از عوامل اصلی این وضعیت عنوان کرد. همان مقام همچنین از کاهش سرمایه گذاری داخلی در بخش صنعت نسبت به سال قبل سخن گفته است.

این فاصله میان «سرمایه مصوب» و «سرمایه تحقق یافته» باید جدی تر مورد توجه سیاست گذاران قرار گیرد. اگر آمارهای سرمایه گذاری صرفاً بر مبنای مجوز های صادر شده منتشر شوند، تصویر ارائه شده از وضعیت جذب سرمایه می تواند با واقعیت اقتصادی فاصله داشته باشد.

از سوی دیگر، روند جهانی نیز پیام روشنی دارد. بر اساس داده های آنکتاب، سرمایه گذاری مستقیم خارجی جهان در سال ۲۰۲۵ به ۱٫۶ تریلیون دلار رسید، اما این رشد عمدتاً در اقتصاد های توسعه یافته و برخی اقتصاد های آسیایی متمرکز بود. آنکتاب تأکید کرده که سرمایه گذاری جهانی بیش از گذشته در تعداد محدودی از کشور ها و بخش های راهبردی متمرکز شده است.

در چنین شرایطی، رقابت برای جذب سرمایه دیگر صرفاً با ارائه مشوق یا صدور مجوز انجام نمی شود. سرمایه گذار خارجی به ثبات مقررات، امکان دسترسی به نظام بانکی، امنیت قرارداد، قابلیت پیش بینی نرخ ارز، دسترسی به بازار های جهانی و چشم انداز روشن بازگشت سرمایه توجه می کند.

حتی تمدید مجوز های سرمایه گذاری خارجی تا پایان شهریور ۱۴۰۵ نیز نشان می دهد که حفظ پروژه های موجود و جلوگیری از بلاتکلیفی سرمایه گذاران، خود به یکی از مسائل سیاست گذاری تبدیل شده است.

بنابراین چالش اصلی ایران فقط «جذب سرمایه خارجی» نیست؛ جذب سرمایه ای است که واقعاً وارد چرخه تولید شود. تازمانی که فاصله میان مجوز، تعهد و ورود واقعی منابع مالی کاهش پیدا نکند، افزایش تعداد طرح های مصوب نمی تواند به تنهایی نشانه موفقیت سیاست جذب سرمایه خارجی باشد.

تجارت جهانی / ربحانه اشتیاقی جو :

گذرگاه ریمدان-گبد در استان سیستان و بلوچستان، نزدیک ترین مسیر زمینی ایران به بندر گوادر پاکستان و کریدور اقتصادی چین-پاکستان محسوب می شود. محمدعلی حسینی معتقد است ایجاد منطقه آزاد مشترک در این نقطه از نظر حقوقی فاقد مانع است، اما موفقیت آن نیازمند حمایت ملی، زیرساخت، ثبات مدیریتی و دیپلماسی رسانه ای هدفمند است. او سیاست های اقتصاد مقاومتی را بهترین چارچوب کلان می داند.

آیا از نظر حقوقی و قانونی مانعی برای ایجاد منطقه آزاد تجاری مشترک با پاکستان وجود دارد؟

ایجاد منطقه آزاد تجاری مشترک با پاکستان بلحاظ حقوقی و قانونی مشکل و مانعی ندارد. احداث چنین منطقه ای با در نظر داشت ملزومات آن، پیوندهای تجاری و اقتصادی بین دو کشور را تحکیم بخشیده و موجبات رشد فزاینده مبادلات دو کشور را بیش فراهم می آورد. مسئولین استان سیستان و بلوچستان و همچنین دست اندکاران منطقه آزاد چابهار با انگیزه و جدیت به دنبال ایجاد منطقه آزاد مشترک با طرف پاکستانی در گذرگاه مرزی ریمدان-گبد هستند. این برنامه می تواند به افزایش همکاری ها به ویژه در نقاط مرزی دو کشور گردد. لیکن این پروژه نیازمند حمایت همه جانبه مسئولین فراستانی و نهادهای ذیربط در پایتخت برای تامین زیرساخت های مناسب و سایر ملزومات آن است. همان گونه که مطلع هستید ما در این نقطه از مناطق مرزی با عقب ماندگی ها

و کمبودهایی از جمله آب و راه و امکانات حمل و نقلی و فنی مواجه هستیم که برای ایجاد یک منطقه آزاد فعال و کارآمد، بخش مهمی از نیازهای اولیه است.

از سوی دیگر آمادگی طرف مقابل یعنی پاکستان برای تأمین نیازها و سرمایه گذاری مناسب در این برنامه نیز بسیار مهم و تعیین کننده است. حمایت دو دولت ایران و پاکستان و شاید بیش از آن، آمادگی و اقدام سرمایه گذاران دو کشور موتور محرکه این اقدام اساسی و سودآور است.

نقش دیپلماسی رسانه ای در معرفی و پیشبرد مناطق آزاد را چگونه ارزیابی می کنید؟

دیپلماسی رسانه ای برای معرفی ظرفیت و فرصت های موجود در مناطق آزاد به تمامی نهادهایی مربوط می شود که در امر احداث و مدیریت این مناطق دخالت دارند و نقشی ایفا می نمایند. در حقیقت هدف اصلی در این زمینه معرفی ظرفیت ها و فرصت ها و جاذبه های مختلف مناطق آزاد است که باید هم در داخل کشور و هم در خارج کشور تبیین و تبلیغ شود. برداشت کلی بنده این است که در حوزه دیپلماسی رسانه ای کارهای بیشتری باید صورت پذیرد تا انگیزه لازم در علاقمندان به حضور و مشارکت و سرمایه گذاری در این مناطق ایجاد گردد. همزمان و شاید قبل از فعال سازی دیپلماسی رسانه ای باید سازوکار مناطق آزاد سامان لازم بیابد؛ نقایص موجود برطرف گردد؛ قوانین و مقررات تشویق کننده به خوبی به اجرا درآید و تعهدات مسئولین ذیربط تضمین گردد؛ در غیر این صورت دیپلماسی رسانه ای حتی اگر پر حجم و پرشتاب و دقیق صورت پذیرد توفیق چندانی نخواهد یافت

بلکه تأثیر وارونه خواهد داشت.

راهکار پیشنهادی آن است که ظرفیت پر حجم دیپلماسی رسانه ای در جهت معرفی مناطقی به کار گرفته شود که در صد بالایی از انتظارات و توقعات علاقمندان داخلی و خارجی را برآورده می سازند.

مهم ترین موانع جذب سرمایه گذاری در مناطق آزاد، به ویژه در پروژه هایی مانند منطقه آزاد مشترک با پاکستان چیست؟

ببینید به عوامل خوبی اشاره کردید. با توجه به قوانین و مقررات مصوب، به نظر می رسد موانع قانونی و حقوقی برجسته و غیر قابل حل نداریم بلکه برای تشویق افراد در جهت مشارکت و سرمایه گذاری، مشوق ها و معافیت های خوبی در نظر گرفته شده است. اما آنچه مهم تر است اینکه این مقررات باید به خوبی به اجرا درآید چرا که اجرای خوب مقررات و مشوق ها، سیاست گذاری های باثبات و بلندمدت و پایبندی به ضمانت های داده شده، تمایز آنها را برای یک طرف خارجی بلکه برای شهروندان خودی نیز اعتماد ساز و اطمینان بخش خواهد بود.

عوامل دیگری را نیز می توان برشمرد که برای یک سرمایه گذار خارجی مهم و در تصمیم گیری او نقش اساسی دارد:

- تغییر مدیریت های اصلی پی در پی و زود به زود در این مناطق که موجب دلسردی و عدم تصمیم گیری به موقع برای حضور در این مناطق می گردد.
- عدم توفیق در دیپلماسی رسانه ای به منظور تبلیغ و تبیین ظرفیت ها و فرصت های موجود در این مناطق و تشویق علاقمندان.
- نقایص موجود در زیرساخت ها و روز آمد نشدن امکانات فنی در برخی از این مناطق.
- تحریم ها و محدودیت های مربوط به آن و همچنین جرمه های نسبتاً سنگین نسبت به طرف هایی که حاضر به پذیرش سازوکار تحریم ها نیستند.
- نکته مهم آنکه چنانچه مشکلات و نواقص داخلی

سفیر پیشین ایران در ایتالیا در گفتگوی اختصاصی با تجارت جهانی؛

مناطق آزاد مشترک بابتی مدیریتی شکل نمی گیرد!

ماحل شود و موانع پیش گفته مرتفع گردد، اعتماد سرمایه گذاران خارجی و داخلی به حضور فعال در این مناطق جلب گردیده و قطعاً جهشی را در فعالیت های مناطق آزاد کشورمان شاهد خواهیم بود.

چارچوب کلان سیاست گذاری برای موفقیت چنین پروژه هایی را چه می دانید؟

به نظر من سیاست های کلان اقتصاد مقاومتی که در مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسیده و توسط رهبری معظم شهیدمان چند سالی است ابلاغ گردیده، بهترین پاسخ به این سؤال شماس. سیاست های کلان اقتصاد مقاومتی که کمابیش توسط دولت های مختلف مورد بی توجهی و کم لطفی قرار گرفته دارای محتوایی غنی و عملیاتی است که اگر به خوبی به اجرا درآید، نویدبخش دستیابی به یک اقتصاد قوی که از یک طرف مبتنی و متکی بر امکانات سرشار و منابع طبیعی و متنوع داخلی است و از طرف دیگر مرتبط به و منتفع از قابلیت ها و فرصت های خارجی است، خواهد بود.

نظام سلطه جهانی به سرکردگی آمریکا و نفوذ رژیم صهیونی به دلیل اطلاع و آگاهی از همین قابلیت ها و امکانات سرشار و تمام ناشدنی داخلی کشورمان است که تلاش می کنند تا این توانمندی های غالباً بالقوه، به فعل و اقدام در نیاید و از این طریق از رشد و تقویت اقتصادی کشورمان به انحاء مختلف جلوگیری نمایند.

به نظر حقیر اجرای سیاست های جامع و کلان اقتصاد مقاومتی که یکی از اهداف آن ارتقاء تاب آوری کشور در مقابل بحران های مختلف است، تنها راه پیش روی ملت ماست تا با برخورداری از یک اقتصاد قوی، از یک سو جایگاه مناسب خود را در منطقه و جهان به دست آورد و از سوی دیگر قدرت خنثی سازی و کاهش تأثیرات تحریمی را ارتقاء بخشد.

تخلیه شد، اما ظرفیت های بندر هنوز با جایگاه بالقوه این منطقه فاصله دارد. حادثه اخیر برای یک کشتی باری در مسیر دریایی آستارا و ورود تیم های امدادی منطقه ویژه اقتصادی نیز اهمیت تقویت تجهیزات و آمادگی های ایمنی دریایی را یادآور شد.

در بخش ریلی نیز مسئله همچنان جدی است. در حالی که آستارا یکی از حلقه های

مهم کریدور شمال-جنوب محسوب می شود، تکمیل و بهره برداری مؤثر از زیرساخت های ریلی آن همچنان نیازمند پیگیری است. از سوی دیگر، مسئولان از فعال شدن مرز جدید آستارا و افزایش ظرفیت مبادلات تجاری سخن گفته اند؛ اقدامی که در صورت همراه نشدن با توسعه هم زمان زیرساخت ها، می تواند فشار بیشتری بر شبکه موجود وارد کند. مسئله اصلی آستارا کمبود ظرفیت اقتصادی نیست؛ مشکل، فاصله میان ظرفیت های موجود و زیرساخت های لازم برای استفاده کامل از آنهاست. افزایش تجارت زمانی به مزیت پایدار تبدیل می شود که کامیون، کالا و کشتی با کمترین توقف و هزینه عبور کنند. در غیر این صورت، آستارا همچنان در چرخه ای از وعده توسعه، افزایش تردد، ایجاد گلوگاه و سپس وعده رفع همان گلوگاه باقی خواهد ماند.

اکنون که فصل صادرات محصولات کشاورزی نزدیک است، آزمون اصلی مدیریت آستارا نه در اعلام برنامه های جدید، بلکه در توانایی دستگاه های مسئول برای کاهش صف کامیون ها، رفع کمبود انبار، تسریع ترخیص کالا و افزایش هماهنگی میان گمرک، پایانه، بندر و بخش حمل و نقل خواهد بود.

آستارا همچنان گرفتار گره های تجاری

بخشی از مشکلاتی که سال ها درباره آنها هشدار داده شده، هنوز به راه حل اجرایی پایدار نرسیده است.

از سوی دیگر، مسئله رسوب کالا در گمرک همچنان نشانه ای از پیچیدگی فرآیندهای تجاری است. در شهریور ماه، رئیس کل دادگستری گیلان در بازدید از گمرک آستارا تأکید کرد کالاهای اساسی موجود در انبارها باید سریع تعیین تکلیف و ترخیص شوند. ورود دستگاه قضایی برای پیگیری چنین موضوعی، خود بیانگر آن است که فرآیندهای ترخیص و مدیریت کالا نیازمند هماهنگی و سرعت بیشتری است.

در بخش دریایی نیز اگرچه فعالیت بندر ادامه دارد و در شهریور ماه بیش از پنج هزار تن گندم وارداتی در مجتمع بندری آستارا

رشد پروازها، سرمایه‌گذاری و گردشگری کیش

تازه‌ترین تحولات کیش در پایان شهریور ۱۴۰۵ نشان می‌دهد جزیره در حوزه‌های گردشگری، حمل‌ونقل، سرمایه‌گذاری، خدمات شهری و حمایت از کسب‌وکارها وارد مرحله‌ای از تحرک بیشتر شده است؛ از افزایش قابل توجه پروازها و توسعه مسیرهای هوایی تا اجرای طرح‌های جدید عمرانی، حمایت از فعالان اقتصادی و برنامه‌ریزی برای جذب سرمایه‌های تازه، مجموعه این اقدامات می‌تواند جایگاه کیش را به عنوان یکی از مهم‌ترین مقاصد گردشگری و اقتصادی ایران تقویت کند.

افزایش پروازها؛ موتور تازه گردشگری کیش
یکی از مهم‌ترین نشانه‌های رونق دوباره فعالیت‌های گردشگری در کیش، رشد تردهای هوایی در شهر یورماه است. براساس آخرین آمار منتشر شده، تعداد پروازهای فرودگاه بین‌المللی کیش در بازه ۱۴ تا ۲۰ شهریور نسبت به هفته نخست همین ماه ۴۴ درصد افزایش داشته و تعداد مسافران نیز ۴۷ درصد رشد کرده است.

همزمان با برگزاری جشنواره تابستانی کیش ۰۵ نیز روند افزایش پروازها ادامه داشته است. از پنجم تاهجدهم شهریور، ۲۳۷ پرواز ورودی و خروجی در فرودگاه کیش انجام شد و بیش از ۲۵ هزار و ۹۰۰ مسافر از طریق این فرودگاه جابه‌جا شدند. در این میان، کیش‌ایر با ۱۲۱ پرواز، بیشترین سهم‌رادر جابه‌جایی‌های هوایی این دوره داشته است. این آمار برای اقتصاد جزیره اهمیت ویژه‌ای دارد، زیرا گردشگری کیش ارتباط مستقیمی با دسترسی آسان و مستمر مسافران دارد. افزایش تعداد پروازها، علاوه بر افزایش ورود گردشگران، می‌تواند فعالیت هتل‌ها، مراکز خرید، رستوران‌ها، مجموعه‌های تفریحی و کسب‌وکارهای خدماتی را نیز تقویت کند.

توسعه مقاصد پروازی جدید

توسعه شبکه پروازی نیز در دستور کار قرار گرفته است. بر اساس اعلام مدیر کل فرودگاه بین‌المللی کیش، مسیرهای بندرعباس، تبریز و گرگان برقرار شده و پیگیری برای راه‌اندازی مسیر یزد نیز ادامه دارد. همچنین امکان برقراری برخی مسیرهای خارجی از جمله بغداد در حال بررسی است. گسترش مقاصد پروازی می‌تواند بازار گردشگری کیش را از وابستگی به چند مبدا اصلی خارج کند. هرچه تعداد شهرهای متصل به جزیره افزایش یابد، دسترسی گردشگران از مناطق مختلف کشور آسان‌تر شده و امکان طراحی بسته‌های متنوع‌تر سفر نیز افزایش پیدا می‌کند. از سوی دیگر، بررسی مسیرهای خارجی می‌تواند در صورت تحقق، زمینه حضور بیشتر گردشگران

منطقه‌ای را فراهم کند. کیش از نظر موقعیت جغرافیایی ظرفیت تبدیل شدن به یکی از مقاصد گردشگری منطقه را دارد و توسعه پروازهای خارجی یکی از پیش‌نیازهای چنین رویکردی است.

سرمایه‌گذاری؛ محور اصلی برنامه‌های توسعه

در حوزه سرمایه‌گذاری نیز اخبار اخیر کیش حاکی از تمرکز بیشتر بر فعال‌سازی پروژه‌ها و استفاده از ظرفیت بخش خصوصی است. در هفته دولت اعلام شد ۲۶ طرح با ارزش بیش از ۷۰ هزار میلیارد تومان در فاصله هفته دولت تا روز کیش به بهره‌برداری خواهد رسید. بخش عمده سرمایه‌گذاری این طرح‌ها از سوی بخش خصوصی انجام شده است.

حضور پررنگ بخش خصوصی در پروژه‌های کیش اهمیت زیادی دارد؛ زیرا توسعه پایدار جزیره تنها با اتکا به منابع سازمان منطقه آزاد امکان‌پذیر نیست و ورود سرمایه‌گذاران می‌تواند اجرای پروژه‌های گردشگری، تجاری، خدماتی و زیرساختی را سرعت ببخشد.

در همین راستا، معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد کیش از اقداماتی برای شفاف‌سازی فرآیند دسترسی به فرصت‌های سرمایه‌گذاری و حذف واسطه‌ها خبر داده است. چنین رویکردی می‌تواند مسیر ارتباط سرمایه‌گذار با پروژه‌ها را کوتاه‌تر کرده و زمینه تصمیم‌گیری شفاف‌تر را فراهم کند.

حمایت از کسب‌وکارهای جزیره

یکی دیگر از اقدامات تازه، حمایت از فعالان اقتصادی در حوزه ارسال کالا است. سازمان منطقه آزاد کیش اعلام کرده ۵۰ درصد هزینه ارسال کالا از طریق پست را برای هر مجوز فعالیت اقتصادی تقبل می‌کند.

این اقدام در شرایطی که هزینه حمل‌ونقل یکی از چالش‌های همیشگی کسب‌وکارهای جزیره‌ای است، می‌تواند بخشی از هزینه‌های فعالان اقتصادی را کاهش دهد. موقعیت جغرافیایی کیش باعث شده هزینه جابه‌جایی کالا نسبت به بسیاری از مناطق کشور اهمیت بیشتری داشته باشد؛ بنابراین هر سیاستی که هزینه دسترسی کسب‌وکارها به بازارهای خارج از جزیره را کاهش دهد، می‌تواند به تقویت فعالیت اقتصادی کمک کند.

در کنار آن، موضوع حمایت از معیشت کیشوندان نیز در دستور کار قرار گرفته است. بر اساس برنامه اعلام‌شده، امکان پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ۵۰۰ میلیون ریالی برای ۱۲ هزار نفر تا پایان سال پیش‌بینی شده و ظرفیت پرداخت ماهانه دو هزار فقره تسهیلات وجود دارد.

رونق ساخت‌وساز و تکمیل پروژه‌ها

آمارهای حوزه شهرسازی نیز از افزایش فعالیت‌های ساختمانی در جزیره حکایت دارد. طبق گزارش منتشر شده، متراژ گواهی‌های پایان کار ساختمانی صادر شده در ۲۲ ماه گذشته نسبت به دوره مشابه قبل ۵۲ درصد افزایش داشته است.

منتشر شده در شهریور نشان می‌دهد طی یک هفته بیش از ۱۰ هزار مسافر و سرنشین خودرو از مسیرهای دریایی میان کیش و بنادر چارک و آفتاب تردد داشته‌اند و بیش از دو هزار دستگاه خودرو نیز از این مسیرها جابه‌جا شده‌اند.

این آمار نشان می‌دهد اقتصاد گردشگری کیش تنها به هواپیما وابسته نیست و شبکه دریایی نیز سهم قابل توجهی در دسترسی گردشگران دارد. تقویت بنادر، نوسازی ناوگان و افزایش کیفیت خدمات دریایی می‌تواند در کنار توسعه فرودگاه، شبکه حمل‌ونقل جزیره را متوازن‌تر کند.

تقویت زیرساخت‌های فرودگاهی

در هفته دولت نیز دو پروژه عمرانی فرودگاه کیش به بهره‌برداری رسید و همزمان اقدامات دیگری برای ارتقای ظرفیت‌های فرودگاهی در حال انجام است.

همچنین بهره‌برداری از شبیه‌ساز پرواز بوئینگ ۷۳۷ در کیش، ظرفیت آموزشی و تخصصی جدیدی برای جزیره ایجاد کرده است. چنین پروژه‌ای می‌تواند علاوه بر ایجاد ارزش اقتصادی، به تقویت جایگاه کیش در حوزه آموزش‌های تخصصی هوانوردی کمک کند.

کیش؛ حرکت همزمان گردشگری و اقتصاد

مجموع تحولات اخیر نشان می‌دهد مسیر توسعه کیش صرفاً بر افزایش شمار گردشگران متمرکز نیست. افزایش پروازها، توسعه مسیرهای جدید، اجرای پروژه‌های عمرانی، حمایت از کسب‌وکارها، تسهیل سرمایه‌گذاری، توسعه خدمات شهری و توجه به زیرساخت‌های حمل‌ونقل، مجموعه‌ای به هم پیوسته را تشکیل می‌دهد که می‌تواند اقتصاد جزیره را متنوع‌تر کند.

در این میان، مهم‌ترین فرصت پیش روی کیش، تبدیل افزایش تردد گردشگران به رونق پایدار اقتصادی است. افزایش مسافرخزانی به توسعه واقعی منجر می‌شود که همزمان با آن، سرمایه‌گذاری جدید، افزایش ماندگاری گردشگران، توسعه خدمات، ایجاد فرصت‌های شغلی و تقویت کسب‌وکارهای محلی نیز اتفاق بیفتند.

با توجه به روند افزایشی پروازها، برنامه توسعه مسیرهای جدید، پروژه‌های جذب و ترانزیت‌های کیش شامل احداث چاه‌های جذبی و ترانزیت‌های جذبی در برخی نقاط جزیره در دستور کار قرار گرفته است. این طرح‌ها از جمله اقداماتی است که می‌تواند به ارتقای تاب‌آوری زیرساخت‌های شهری در برابر بارندگی‌های شدید کمک کند.

حمل‌ونقل دریایی؛ ظرفیت مکمل گردشگری

در کنار حمل‌ونقل هوایی، مسیرهای دریایی نیز نقش مهمی در اقتصاد کیش دارند. آمارهای

بر اساس مصوبات این جلسه متعهد شدند که گزارش‌های تخصصی خود از اقدامات انجام‌شده و برنامه‌های آماده‌سازی را ارائه کردند. در جلسه ستاد مدیریت بحران کیش همچنین، وضعیت آمادگی تأسیسات و تجهیزات فرودگاه و بندرگاه، مسیرهای دسترسی، الزامات ایمنی و استمرار فعالیت‌های ضروری و تمهیدات

همچنین بر اساس مصوبات این جلسه، مقرر شد که فرماندهی انتظامی و پلیس راهنمایی و رانندگی کیش تمهیدات لازم را برای مدیریت ترافیک معابر و حفظ ایمنی سواحل در شرایط اضطراری اتخاذ کنند. مدیران حوزه‌های فرودگاهی و بندری شرکت توسعه و مدیریت بنادر و فرودگاه‌های کیش نیز

کیش برای مبارزه احتمالی با النینو، دست به کار شد

دقیق و با کارایی بیشتری در برابر پدیده ال‌نینو، بر ضرورت پایش مستمر الگوهای جوی و تبادل بر خط داده‌ها میان دستگاه‌های مسئول تأکید کردند تا هرگونه تغییر در وضعیت جوی، بلافاصله به واحدهای عملیاتی مخابره شده و واکنش‌های لازم صورت پذیرد.

شرکت عمران، آب و خدمات کیش بر اساس مصوبات این جلسه مأموریت یافت تا با پاک‌سازی و لایروبی کانال‌های هدایت آب‌های سطحی، استقرار پمپ‌های تخلیه در نقاط مستعد آب‌گرفتگی و آماده‌سازی ماشین‌آلات سنگین، ضریب تاب‌آوری شهری را افزایش دهد.

همزمان مقرر شد که شرکت‌های آب و نیروی مهابت و آب و برق کیش نیز تدابیر پدافند غیرعامل را برای حفظ پایداری شبکه‌های توزیع و تضمین تداوم خدمات‌رسانی انرژی در شرایط جوی نامساعد به اجرا بگذارند.

برنامه عملیاتی آمادگی سازمان منطقه آزاد کیش برای مواجهه با پدیده اقلیمی ال‌نینو بر پایه تجارب عملیاتی سال گذشته و اصلاح نقاط ضعف عملکردی در مواجهه با بارندگی‌ها تدوین و در جلسه ستاد مدیریت بحران این جزیره معرفی شد. جلسه ستاد مدیریت بحران جزیره کیش در راستای مدیریت هوشمند بحران و پیشگیری از پیامدهای احتمالی ناشی از پدیده اقلیمی ال‌نینو با هدف هماهنگی و آمادگی دستگاه‌های متولی برگزار شده و برنامه عملیاتی و پیشگیرانه در این جلسه نهایی شد.

در این نشست تخصصی، با استناد به آخرین گزارش‌های اداره هواشناسی کیش، پیش‌بینی جوی و وضعیت احتمالی سامانه‌های بارشی و دریایی حوزه خلیج فارس مورد تحلیل قرار گرفت. اعضای ستاد مدیریت بحران جزیره کیش در این جلسه ضمن هماهنگی در خصوص آمادگی

پیش‌بینی‌شده برای مدیریت شرایط جوی احتمالی مورد بررسی قرار گرفت.

ستاد مدیریت بحران جزیره کیش همچنین مقرر کرد که بیمارستان تخصصی کیش نیز ضمن کسب آمادگی کامل، بر تکمیل ذخایر دارویی، آماده‌باش تیم‌های تریاژ و ظرفیت‌های امدادی برای ارائه خدمات به کیشوندان و گردشگران در شرایط بحرانی متمرکز شود و اپراتور تلفن همراه تله کیش نیز متعهد شد که زیرساخت‌های مخابراتی را جهت حفظ پایداری ارتباطات بحران و خطوط امدادی بازبینی کند.

بر اساس مصوبات ستاد مدیریت بحران جزیره کیش، به‌منظور حفظ یکپارچگی اطلاعات، مقابله با شایعات و حفظ آرامش و امنیت روانی جامعه، مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد کیش تنها مرجع رسمی اطلاع‌رسانی، صدور هشدارها و انتشار مصوبات در قالب ستاد بحران جزیره کیش تعیین شد.

بر این اساس، کلیه آموزش‌ها، توصیه‌های ایمنی و اطلاعیه‌های جوی ویژه کیشوندان، گردشگران و فعالان اقتصادی تنها از طریق مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد کیش منتشر خواهد شد.

ارس در مسیر توسعه تجارت و گردشگری

نیز از دیگر اتفاقات اخیر در این بخش بود. هم‌زمان با افتتاح این مجموعه، بر ضرورت توسعه زیرساخت‌های اقامتی برای جذب گردشگران داخلی و خارجی و ایجاد اشتغال پایدار تأکید شد.

جلفادر مسیر شهر سالم

یکی دیگر از برنامه‌های مهم اخیر، پروژه بین‌المللی شهر سالم جلفا است. بر اساس گزارش‌های منتشر شده، این پروژه بیش از ۹۵ درصد پیشرفت فیزیکی و ساختاری داشته و در صورت تکمیل، جلفا به نخستین شهر سالم در میان مناطق آزاد کشور تبدیل خواهد شد.

در کنار این پروژه، حوزه آموزش نیز در برنامه‌های توسعه اجتماعی منطقه قرار گرفته است. طبق اعلام مسئولان منطقه آزاد ارس، بودجه اختصاص یافته به مدرسه‌سازی و آموزش از نیمه دوم سال ۱۴۰۳ سه برابر شده و هشت پروژه مدرسه‌سازی در سال ۱۴۰۴ به بهره‌برداری رسیده است. همچنین اجرای شش پروژه آموزشی جدید در سال ۱۴۰۵ برنامه‌ریزی شده است.

این اقدامات نشان می‌دهد توسعه ارس تنها با شاخص‌های اقتصادی دنبال نمی‌شود و هم‌زمان، زیرساخت‌های اجتماعی و کیفیت خدمات عمومی نیز در دستور کار قرار گرفته است.

چشم‌انداز ارس

مجموع این تحولات، تصویری از منطقه‌ای ارائه می‌کند که ظرفیت‌های مختلف خود را به صورت هم‌زمان فعال کرده است. رشد تولید، افزایش سرمایه‌گذاری، توسعه اقتصاد دانش‌بنیان، تقویت زیرساخت ریلی، پیشرفت پروژه‌های جاده‌ای، افزایش ظرفیت اقامتی و گسترش مناسبات گردشگری، مجموعه‌ای از فرصت‌ها را برای ارس ایجاد کرده است.

البته تبدیل این ظرفیت‌ها به دستاوردهای پایدار، نیازمند تداوم سرمایه‌گذاری، سرعت گرفتن پروژه‌های زیرساختی و تسهیل فرآیندهای اقتصادی است. موقعیت مرزی ارس زمانی بیشترین اثرگذاری را خواهد داشت که صنعت، تجارت، ترانزیت و گردشگری در یک زنجیره منسجم قرار گیرند.

در شرایط کنونی، آنچه ارس را از یک منطقه صرفاً مرزی متمایز می‌کند، امکان پیوند دادن چند مزیت اقتصادی در یک جغرافیای محدود است. ارس می‌تواند هم‌زمان دروازه تجارت با کشورهای همسایه، مسیر عبور کالا، مقصد گردشگری و محل استقرار صنایع صادرات‌محور باشد.

تداوم پروژه‌های جدید و بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود می‌تواند جایگاه ارس را در اقتصاد شمال غرب کشور بیش از گذشته تقویت کند؛ مسیری که در صورت تکمیل زیرساخت‌های حمل‌ونقل و تداوم جذب سرمایه، ظرفیت تبدیل شدن به یکی از محورهای مهم تجارت و گردشگری منطقه‌ای ایران را دارد.

ارس و فرصت بزرگ ترانزیتی

حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای نیز از دیگر محورهای مهم توسعه ارس است. در تابستان امسال، سازمان منطقه آزاد ارس و راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تفاهم‌نامه‌ای برای توسعه زیرساخت‌های ریلی و ارتقای جایگاه ایستگاه بین‌المللی جلفا امضا کردند.

بر اساس این تفاهم‌نامه، نوسازی و توسعه ناوگان ریلی فعال در محور جلفا، افزایش ظرفیت حمل مسافر، ترانزیت و صادرات کالا و ارتقای نقش ایستگاه جلفا در مسیرهای منطقه‌ای و بین‌المللی دنبال می‌شود.

این موضوع برای ارس اهمیت راهبردی دارد؛ زیرا موقعیت مرزی منطقه، در صورت تکمیل زیرساخت‌های ریلی و جاده‌ای، می‌تواند امکان حضور پررنگ‌تر آن را در زنجیره ترانزیت کالامیان ایران و کشورهای همسایه فراهم کند.

در همین راستا، پروژه محور جلفا-کلاله-آغ‌بند نیز از طرح‌های مهم زیرساختی منطقه محسوب می‌شود. طبق آخرین گزارش اعلام شده در بهار امسال، این پروژه حدود ۴۶ درصد پیشرفت داشت و برای سال ۱۴۰۵ بیش از هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای آن در نظر گرفته شده بود. همچنین تکمیل ۶۰ کیلومتر از مسیر تا پایان سال هدف‌گذاری شده است.

گردشگری؛ موتور جدید اقتصاد ارس

در کنار صنعت و تجارت، گردشگری یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌هایی است که طی ماه‌های اخیر در ارس مورد توجه قرار گرفته است. این منطقه به دلیل برخورداری از جاذبه‌های تاریخی، طبیعی و فرهنگی و همچنین موقعیت مرزی، ظرفیت بالایی برای توسعه گردشگری داخلی و خارجی دارد.

در تازه‌ترین گزارش‌ها، عضویت منطقه آزاد ارس در سازمان جهانی گردشگری به عنوان یکی از دستاوردهای بین‌المللی آن مطرح شده است. همچنین ژئوپارک جهانی ارس در حال طی مراحل نهایی ارزیابی‌های بین‌المللی قرار دارد؛ موضوعی که در صورت تکمیل فرایند می‌تواند به افزایش توجه گردشگران خارجی به این منطقه کمک کند.

از سوی دیگر، ظرفیت اقامتی ارس نیز در حال افزایش است. بر اساس اعلام معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد ارس، طی ۱۶ ماه گذشته حدود هزار تخت یا واحد به ظرفیت اقامتی منطقه اضافه شده و دو هتل جدید نیز در مراحل نهایی قرار دارند.

این افزایش ظرفیت برای منطقه‌ای مانند ارس اهمیت زیادی دارد؛ زیرا توسعه گردشگری بدون زیرساخت اقامتی، حمل‌ونقل مناسب و خدمات شهری نمی‌تواند به یک فعالیت اقتصادی پایدار تبدیل شود.

ورود مجتمع گردشگری دایموند ارس به مدار خدمت‌رسانی

منطقه آزاد ارس در تازه‌ترین تحولات خود شاهد هم‌زمانی چند روند مهم در حوزه سرمایه‌گذاری، تولید، حمل‌ونقل، گردشگری و زیرساخت است؛ روندی که از تقویت جایگاه جلفا و ارس در اقتصاد شمال غرب کشور و افزایش ظرفیت این منطقه برای تعامل با بازارهای منطقه‌ای حکایت دارد.

منطقه آزاد ارس در هفته‌های اخیر مجموعه‌ای از طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای را در حوزه‌های مختلف به پیش برده است؛ تحولاتی که نشان می‌دهد ظرفیت‌های این منطقه تنها به تجارت مرزی محدود نمانده و حوزه‌هایی مانند صنعت، گردشگری، ترانزیت، اقتصاد دانش‌بنیان و زیرساخت نیز در حال پررنگ شدن هستند.

یکی از مهم‌ترین محورهای تحولات اخیر ارس، افزایش فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و تولیدی است. بر اساس آمار اعلام شده از سوی دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد، تراز تجاری منطقه آزاد ارس در ۹ ماهه سال ۱۴۰۴ به ۲۶۰ میلیون دلار رسیده است. همچنین ارزش تولیدات منطقه در ۱۱ ماهه سال ۱۴۰۴ به بیش از ۴۹۴ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال پیش از آن رشد ۱۶۰ درصدی را نشان می‌دهد.

این ارقام، در کنار گزارش‌های مربوط به رشد سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، نشان می‌دهد ارس در حال حرکت از یک منطقه صرفاً تجاری به سمت یک ساختار اقتصادی متنوع‌تر است. در همین چارچوب، توسعه فعالیت‌های دانش‌بنیان نیز مورد توجه قرار گرفته و ارس در ارزیابی اعلام شده، رتبه نخست میان مناطق آزاد کشور در حوزه اقتصاد دانش‌بنیان را به دست آورده است.

افتتاح طرح‌های جدید در ارس

هم‌زمان با هفته دولت، ۱۶ پروژه عمرانی، زیربنایی، فرهنگی، آموزشی، ورزشی، گردشگری و صنعتی در منطقه آزاد ارس به بهره‌برداری رسید. مجموع سرمایه‌گذاری این طرح‌ها حدود ۳ هزار و ۲۰۶ میلیارد تومان اعلام شده است. همچنین عملیات اجرایی ۱۲ پروژه دیگر با اعتباری بالغ بر یک هزار و ۵۵۴ میلیارد تومان آغاز شد.

در میان این پروژه‌ها، بخش صنعتی و تولیدی اهمیت ویژه‌ای دارد. آغاز عملیات برق‌رسانی به سایت صنایع پاک، افتتاح واحد تولیدی جواد پلاست ارس با سرمایه‌گذاری خارجی و توسعه شرکت طلا پروفیل ارس از جمله طرح‌هایی بود که در جریان برنامه‌های هفته دولت مورد توجه قرار گرفت.

تداوم چنین پروژه‌هایی می‌تواند زمینه را برای تکمیل زنجیره تولید، افزایش اشتغال و استفاده بیشتر از ظرفیت مرزی ارس فراهم کند؛ به‌ویژه آنکه این منطقه از موقعیت جغرافیایی ویژه‌ای در مجاورت جمهوری آذربایجان، ارمنستان و نخجوان برخوردار است.

پروژه‌های اردبیل؛ میان افتتاح و تکمیل

اردبیل در هفته‌های اخیر شاهد اعلام و بهره‌برداری از ده‌ها پروژه عمرانی و اقتصادی بوده است، اما هم‌زمان هشدار درباره پروژه‌های نیمه‌تمام، ضرورت تثبیت اشتغال و مشکلات زیرساختی نشان می‌دهد فاصله میان «افتتاح پروژه» و «اثرگذاری واقعی» همچنان یکی از چالش‌های جدی استان است.

استان اردبیل در هفته‌های اخیر مجموعه‌ای از خبرهای عمرانی و اقتصادی را پشت سر گذاشته است؛ از افتتاح صدها طرح در هفته دولت تا پیگیری پروژه‌های راهسازی، سرمایه‌گذاری صنعتی و حمایت از واحدهای تولیدی. با این حال، حجم بالای پروژه‌های اعلام شده الزاماً به معنای رفع مشکلات زیرساختی و اقتصادی استان نیست و بخشی از مسائل قدیمی همچنان نیازمند تصمیم‌های عملیاتی و زمان‌بندی مشخص است.

در هفته دولت، از بهره‌برداری ۵۲۵ پروژه عمرانی و ۱۲۸ طرح اقتصادی در استان خبر داده شد. همچنین اعلام شد مجموع پروژه‌های افتتاح شده عمرانی و اقتصادی به ۶۵۳ مورد رسیده و برای حدود پنج هزار نفر اشتغال ایجاد شده است.

اما در کنار این آمار، اظهارات اخیر دادستان مرکز استان اردبیل درباره نحوه افتتاح پروژه‌ها قابل توجه است. او در ۲۶ شهریور هشدار داد پروژه‌هایی که آماده بهره‌برداری نیستند نباید افتتاح شوند و افتتاح پروژه‌های ناقص یا چندباره باید متوقف شود. این هشدار نشان می‌دهد بخشی از مسئله توسعه استان نه صرفاً کمبود پروژه، بلکه کیفیت اجرا، تکمیل واقعی و نظارت بر طرح‌ها است.

در حوزه راه نیز اتصال محور اردبیل - سرچم به مسیر آزادراهی همچنان در مرحله پیگیری و تأمین منابع قرار دارد. طبق گزارش منتشر شده در ۲۶ شهریور، هفت کیلومتر از این مسیر در آستانه بهره‌برداری قرار گرفته و موضوع تأمین منابع مالی برای اتصال محور در حال پیگیری است. تداوم چنین پروژه‌هایی برای بهبود دسترسی استان اهمیت دارد، اما طولانی شدن روند اجرای طرح‌های ارتباطی همچنان یکی از مطالبات اصلی مردم و فعالان اقتصادی اردبیل محسوب می‌شود.

در بخش اقتصادی نیز استاندار اردبیل در روزهای اخیر اعلام کرده جلوگیری از تعطیلی واحدهای اقتصادی، جلوگیری از تعدیل نیرو و تثبیت اشتغال در اولویت مدیریت استان است. همچنین از پرداخت ۱۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به واحدهای تولیدی خبر داده شده است. این ارقام در صورت هدایت دقیق منابع می‌تواند به حفظ ظرفیت‌های موجود کمک کند، اما مسئله اصلی آن است که اثر این تسهیلات در تولید، اشتغال پایدار و جلوگیری از تعطیلی واحدها چگونه سنجیده خواهد شد.

کشاورزی نیز همچنان ستون مهم اقتصاد اردبیل است. در هفته دولت، ۵۱ طرح در حوزه‌های دام و طیور، باغبانی، صنایع تبدیلی، آب و خاک و شهرک‌های کشاورزی با هدف ایجاد بیش از هزار شغل مستقیم و بیش از هزار و ۶۰۰ شغل غیرمستقیم اعلام شد. با این حال، برای استانی با ظرفیت گسترده کشاورزی، توسعه صنایع تبدیلی و افزایش ارزش افزوده محصولات باید در کنار افزایش تعداد طرح‌ها دنبال شود.

در مجموع، اخبار اخیر اردبیل تصویری دوگانه ارائه می‌کند: از یک سو، حجم قابل توجهی از پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها در حال اجرا یا بهره‌برداری است و از سوی دیگر، هشدار درباره طرح‌های نیمه‌تمام و تأکید بر حفظ واحدهای تولیدی نشان می‌دهد صرف‌العام آمار پروژه‌ها نمی‌تواند معیار کافی برای ارزیابی توسعه استان باشد. اکنون مطالبه اصلی باید عبور از مرحله افتتاح و رسیدن به مرحله بهره‌برداری پایدار، اشتغال واقعی و اثرگذاری ملموس بر زندگی مردم باشد.

تازه‌ترین تحولات مازندران از ثبت صدها شرکت در منطقه آزاد تا تأکید بر توسعه هتل‌سازی و تقویت ارتباط دانشگاه با مدیریت استان را نشان می‌دهد؛ اما در کنار این خبرهای توسعه‌ای، تداوم چالش‌هایی مانند پسماند، ضعف زیرساخت‌های گردشگری، آب‌گرفتگی معابر و فاصله میان ظرفیت‌های اقتصادی و بهره‌برداری واقعی، پرسش‌هایی جدی درباره کیفیت و سرعت توسعه در استان ایجاد کرده است.

مازندران همچنان یکی از استان‌های برخوردار از ظرفیت‌های گسترده طبیعی، گردشگری، کشاورزی و اقتصادی کشور است، اما بخشی از این ظرفیت‌ها هنوز

زیرساخت‌های مازندران همچنان عقب‌تر

استان در بسیاری از ایام سال با حجم بالای مسافر مواجه است، اما سهم این سفرها از رونق پایدار کسب و کارهای محلی همچنان با ظرفیت واقعی فاصله دارد.

در حوزه اقتصادی، ثبت ۵۱۵ شرکت در منطقه آزاد مازندران از اخبار قابل توجه اخیر است و مسئولان کاهش بروکراسی را از عوامل آن عنوان کرده‌اند. با این حال، افزایش تعداد شرکت‌ها زمانی به شاخص واقعی توسعه تبدیل می‌شود که به سرمایه‌گذاری فعال، اشتغال، تولید و صادرات منجر شود.

به ارزش افزوده پایدار تبدیل نشده‌اند. مسئولان بر توسعه صنعت هتلداری تأکید کرده‌اند و ایجاد زیرساخت‌های اقامتی را برای تقویت گردشگری ضروری دانسته‌اند؛ هم‌زمان بر جلوگیری از گسترش ویلاسازی پراکنده و حفظ اراضی ارزشمند نیز تأکید شده است.

این موضوع در حالی مطرح می‌شود که یکی از مشکلات دیرینه مازندران، فاصله میان تعداد بالای گردشگران و میزان درآمدی است که از حضور آنها نصیب اقتصاد محلی می‌شود؛

از سوی دیگر، مسئله پسماند همچنان یکی از مهم‌ترین نقاط ضعف زیرساختی استان است و مسئولان گفته‌اند مشکل باید در سال ۱۴۰۵ به حداقل برسد، هر چند به سابقه پروژه‌های نیمه‌تمام و چالش‌های مالی اشاره کرده‌اند. تکرار آب‌گرفتگی پس از بارندگی‌های شدید نیز ضعف زیرساخت‌های شهری را برجسته می‌کند.

در مجموع، مسئله اصلی مازندران کمبود ظرفیت نیست؛ بلکه ضعف در تبدیل ظرفیت به زیرساخت پایدار و نتیجه اقتصادی ملموس است. انتظار اصلی از مدیریت استان، عبور از اعلام برنامه‌ها و ارائه نتایج قابل اندازه‌گیری در حوزه محیط زیست، اشتغال، سرمایه‌گذاری و زیرساخت است.